

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๕๐๓/ ๒๗/๕๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕๒ ถนนพหลโยธิน ๗ เขตพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานผลการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม เดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๙๘๑๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๔๙๑๗ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๖
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๕๔๗๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๐
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๓๔๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย ประจำเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใคร่ขอรายงานผลการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่มของกรมทรัพยากรธรณี ดังนี้

เรื่องเดิม

๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เห็นชอบแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายูทกภัยทั้งประเทศอย่างเป็นระบบ ตามผลการประชุมของคณะทำงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) เป็นประธาน ซึ่งให้กรมทรัพยากรธรณีเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มทั่วประเทศ

๒. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ รับทราบความก้าวหน้าการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มของกรมทรัพยากรธรณี ประกอบด้วยข้อมูลแผนที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม และข้อมูลหมู่เสี่ยงภัยดินถล่มทั่วประเทศ พบว่า มีหมู่บ้านเสี่ยงภัยต่อการเกิดดินถล่มอยู่ในพื้นที่บางส่วนของ ๕๑ จังหวัด ๒๕๔ อำเภอ ๖๙๒ ตำบล ๒,๓๗๑ หมู่บ้าน และเห็นชอบในหลักการในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องดินถล่มของกรมทรัพยากรธรณี ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐ และวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รับทราบรายงานผลการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม ของกรมทรัพยากรธรณี ดังนี้

๓.๑ การจัดตั้งเครือข่ายแจ้งเตือนภัยดินถล่ม เป็นการฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มให้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางการในการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม โดยการบูรณาการความรู้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ดำเนินการไปแล้ว ๒๑ จังหวัด มีอาสาสมัครเครือข่ายฯ รวมทั้งสิ้น ๔,๒๐๑ ราย

๓.๒ การชักซ้อมเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม ได้ดำเนินการชักซ้อมฯ เพื่อให้มีการเฝ้าระวังในช่วงก่อนเข้าสู่ฤดูมรสุม (ช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๐) พื้นที่ภาคเหนือ ๙ จังหวัด (ช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม ๒๕๕๐) พื้นที่ภาคใต้ ๔ จังหวัด

๓.๓ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย เพื่อติดตามสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยติดต่อประสานกับเครือข่ายฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็ว สำหรับการออกตรวจสอบพื้นที่ที่ประสบธรณีพิบัติภัย เพื่อประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดดินถล่มซ้ำ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการลดผลกระทบจากเหตุการณ์ โดยในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้ออกประกาศให้เฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม ๓๒ ครั้ง มีเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเกิดขึ้น รวม ๓๔ ครั้ง

ความคืบหน้าการดำเนินการเดือนตุลาคม - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

๑. การจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม

จัดตั้งเครือข่ายฯ ที่ จังหวัดสตูล ช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ จำนวนเครือข่ายฯ จาก ๔๔ หมู่บ้าน ๑๑ ตำบล ๖ อำเภอ มีอาสาสมัครเครือข่ายฯ รวม ๓๓๕ ราย

ปัจจุบันจังหวัดที่ได้จัดตั้งเครือข่ายฯ แล้วรวมทั้งสิ้น ๒๒ จังหวัด รวมอาสาสมัครเครือข่ายฯ ๘,๕๓๖ ราย ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มสูง จึงได้เร่งดำเนินการก่อนสำหรับจังหวัด ที่เหลืออีก ๒๙ จังหวัด จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. ผลการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐

๒.๑ กรมทรัพยากรธรณี ได้ออกประกาศเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม ๑๐ ครั้ง หน่วยเคลื่อนที่เร็วออกสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่ประสบธรณีพิบัติภัย ๙ ครั้ง พร้อมทั้งได้ประสานกับเครือข่ายฯ ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ ซึ่งยังไม่พบการเกิดเหตุดินถล่มที่รุนแรง แต่มีเหตุ น้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมบางพื้นที่

๒.๒ การดำเนินการของเครือข่ายฯ มีดังนี้

- เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เครือข่ายฯ ม. ๔ ตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง แจ้งว่ามีน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมบ้านเรือน ปริมาณน้ำฝนตั้งแต่ เวลา ๑๒.๐๐-๑๖.๐๐ น. วัดได้ ๑๔๐ มิลลิเมตร กรมทรัพยากรธรณี ได้ออกประกาศแจ้งเตือนให้เฝ้าระวังภัยดินถล่ม และให้เตรียมความพร้อมเฝ้าระวังภัยดินถล่มด้วย

- เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ เครือข่ายฯ บ้านตะปงล่าง ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี แจ้งว่ามีฝนตกหนักมาก วัดปริมาณน้ำฝนในรอบ ๒๔ ชั่วโมง วัดได้ ๑๗๐ มิลลิเมตร กรมทรัพยากรธรณี ได้แจ้งให้มีการเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังภัยดินถล่มด้วย

- เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เครือข่ายฯ บ้านไร่เหนือ ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง แจ้งว่ามีฝนตกหนัก วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๕๐ มิลลิเมตรแล้ว พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

- เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ เครือข่ายฯ บ้านห้วยไทร หมู่ ๗ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอยะรัง จังหวัดชุมพร แจ้งว่ามีฝนตกหนัก วัดปริมาณน้ำฝนได้มากกว่า ๒๐๐ มิลลิเมตร ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก และถนนเสียหาย กรมทรัพยากรธรณี ได้ประสานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชุมพร ให้มีการเตรียมความพร้อม

- เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านวังลุง หมู่ ๖ ตำบลทอนหงส์ อำเภอรพมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า มีฝนตกหนัก วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๗๐ มิลลิเมตร กรมทรัพยากรธรณี ได้แจ้งให้มีการเฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากและให้คำแนะนำในการเตรียมตัวด้วย

- เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านนบ หมู่ ๑ ตำบลนบพิตำ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ฝนตกหนัก วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๙๐ มิลลิเมตร พร้อมทั้งมีการเตรียมความพร้อมหากปริมาณน้ำฝนถึง ๑๕๐ มิลลิเมตร จะออกเสียงตามสายแจ้งให้ชาวบ้านทราบ เพื่อเตรียมขนของขึ้นที่สูง

- เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านสำนักเนียน ตำบลเขาน้อย อำเภอลิช จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ปริมาณน้ำฝนในรอบ ๒๔ ชั่วโมง วัดได้ ๑๐๑ มิลลิเมตร กรมทรัพยากรธรณี ได้แจ้งให้มีการเฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากด้วย เนื่องจากมีฝนตกต่อเนื่องหลายวันแล้ว

- เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านร่อน ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ภายในเวลา ๖ ชั่วโมง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๑๑๐ มิลลิเมตร และมีการประกาศเสียงตามสายเพื่อแจ้งให้เฝ้าระวังภายในหมู่บ้าน และประสานไปยังผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ท้ายน้ำทราบ

- เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านคันเบ็ด ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ปริมาณน้ำฝนรอบ ๒๔ ชั่วโมง วัดได้ ๕๐ มิลลิเมตร และมีฝนตกต่อเนื่อง และเริ่มมีน้ำหลากแรงในห้วยไม่สามารถข้ามห้วยได้ กรมทรัพยากรธรณี ได้โทรประสาน ขอความร่วมมือทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เข้าตรวจสอบพื้นที่แล้ว

- เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านป่าละอู หมู่ ๘ ตำบลห้วยสักใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แจ้งว่า วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๑๐๐ มิลลิเมตร และมีการเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

- เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านน้ำตกไพรวัลย์ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง แจ้งว่า มีฝนตกหนักภายในเวลา ๙ ชั่วโมง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๙๐ มิลลิเมตร และกรมทรัพยากรธรณี ได้แจ้งให้เตรียมการ และส่งข่าวให้ผู้ใหญ่บ้านทราบ

- เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านคลองหะหลิง ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุงแจ้งว่ามีฝนตกหนักมาก และกรมทรัพยากรธรณีได้แจ้งให้ทราบว่าทางบ้านน้ำตกไพรวัลย์ ตำบลคลองเฉลิมซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำว่ามีฝนตกหนักเช่นกัน จึงให้ทางตำบลคลองทรายขาวเฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากด้วย

- เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ เครือข่าย บ้านในเขียว หมู่ ๕ ตำบลทอนหงส์ อำเภอรพมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่ามีฝนตกค่อนข้างหนักภายใน ๘ ชั่วโมง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๕๐ มิลลิเมตร และเครือข่ายได้มีการติดตามและวัดปริมาณน้ำฝนอย่างต่อเนื่อง

- เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ เครือข่ายบ้านย่านยาว หมู่ ๖ ตำบลนาแหร อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่ามีฝนตกหนักสลับเบาตั้งแต่เช้า แต่ปริมาณน้ำฝนยังไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำในลำคลองเพิ่มปริมาณขึ้นแต่ไม่ล้นตลิ่ง เครือข่ายมีการติดตามสถานการณ์ฝนอย่างต่อเนื่อง และตรวจวัดปริมาณน้ำฝนทุกวัน

๒.๓ การเกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยในช่วงเดือนตุลาคม- ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
จำนวน ๙ เหตุการณ์ ดังสิ่งส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

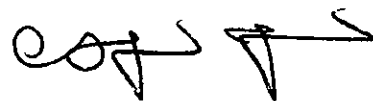
วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์	ความเสียหาย
๙ ต.ค. ๒๕๕๐	- ดินไหล โรงเรียนบ้านสองพี่น้อง ตำบล ริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัด เชียงราย - หลุมยุบ บ้านป่ายาง ตำบลหนองช้าง แล่น และบ้านหน้าเขา ตำบลปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	พบการไหลของดินลงมาตลอดแนวไหล่เขาที่มีการ ตัดออกไป ยาว ๓๖ เมตร และไหลลงมาตั้งแต่ ยอดที่มีความสูง ๖ เมตร จากพื้นดิน มวลดิน ที่ไหลลงมาได้ไหลไปปิดทับตัวอาคารเรียนสูง ประมาณ ๑-๒ เมตร บ้านป่ายาง หลุมยุบมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๐.๕ เมตร ลึก ๖ เมตร บ้านหน้าเขา เส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๑ เมตร เป็นโพรงลึก ๕ เมตร
๑๐ ต.ค.๒๕๕๐	- รอยดินแยก บ้านขุนห้วยแม่เปาใต้ ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัด เชียงราย	พบรอยดินแยกและทรุดตัวของแผ่นดินบน พื้นที่ลาดเขา จำนวน ๒ แนว มีลักษณะคล้ายรูป เกือกม้าทั้งสองแนว ซึ่งแนวแรกมีความยาวตาม แนวโค้งประมาณ ๑๑๐ เมตร และทรุดตัวลง จากระดับเดิมประมาณ ๐.๘ เมตร แนวที่สองอยู่ ถัดจากแนวแรกประมาณ ๓๕ เมตร มีความยาว ตามแนวโค้งประมาณ ๘๕ เมตร ทรุดตัวลงจาก ระดับเดิมประมาณ ๐.๖ เมตร
๑๗ ต.ค. ๒๕๕๐	- รอยดินแยกและดินไหล บ้านห้วย โก้น ตำบลห้วยโก้น อำเภอเฉลิมพระ เกียรติ จังหวัดน่าน	พื้นที่เกิดเหตุมี ๒ บริเวณ ได้แก่ บ้านเรือน ประชาชนที่อาศัยอยู่ ๒ ไร่ทางของถนน หมายเลข ๑๐๘๐ ประมาณ ๔๐ หลังคาเรือน และบ้านเรือนอีก ๑๐ หลังคาเรือน ที่ปลูกติด กับไหล่เขาใกล้กับสำนักสงฆ์ห้วยโก้น เกิดรอย แตก รอยร้าว ของผนังและบริเวณเสาบ้าน
๑๙ ต.ค. ๒๕๕๐	- หินร่วงจากเทือกเขาภูแล่นคา ตำบล กุดชุมแสง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ	เกิดหินร่วงบนถนนเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๑๕๙ สายชัยภูมิ-หนองบัวแดง ระหว่างช่วง กม.ที่ ๒๗+๓๐๐-๒๗+๔๐๐ บริเวณวัดชัยภูมิ พิทักษ์ (ผาเกิ้ง) พบบริเวณที่เกิดหินร่วง จำนวน ๖ แห่ง
๒๕ ต.ค. ๒๕๕๐	- ดินไหลบนถนนสายลำภู – ปลายา ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา	ดินไหล ๑ แห่ง ขนาดความยาวประมาณ ๔๕ เมตร สูงประมาณ ๓๐ เมตร ไหลลงมาปิดทับ เส้นทางถนนสายลำภู-ปลายา

วัน/เดือน/ปี	เหตุการณ์	ความเสียหาย
๑๑-๑๙ ^{พ.ย. ๒๕๕๐}	- อุทกภัยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวม ๕ อำเภอ ๒๔ ตำบล ๑๐๑ หมู่บ้าน	- มีผู้เสียชีวิต ๑ ราย - ถนนเสียหาย ๑๗ สาย - สัตว์เลี้ยง ๕๐ ตัว และบ่อปลา ๑๕๕ บ่อ - พื้นที่การเกษตร ๑๐,๖๐๕ ไร่ - ราษฎรเดือดร้อน ๕,๐๒๐ คน
๑๙ พ.ย. ๒๕๕๐	- ดินไหล หมู่ที่ ๑ บ้านนาเหรน ตำบล คลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	พบดินไหล ๑ แห่ง ลักษณะระฆังคว่ำ ฐานมีความกว้างประมาณ ๓๐ เมตร ส่วนบนมีความกว้างประมาณ ๔ - ๕ เมตร สูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ เมตร บริเวณลานจอดรถก้นน้ำน้อย
๑๐ ธ.ค. ๒๕๕๐	- หินร่วง เส้นทางสายยะลา- เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	- หินร่วงปิดทับเส้นทางจราจรบนเส้นทาง ยะลา- เบตง

ทั้งนี้ กรมทรัพยากรธรณี ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เพื่อหาสาเหตุ ความเสียหายและประเมินความเสี่ยง พร้อมทั้งให้คำแนะนำข้อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาแก่หน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่เกิดเหตุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ยุธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

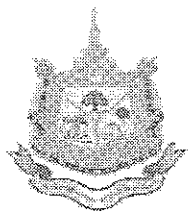
รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

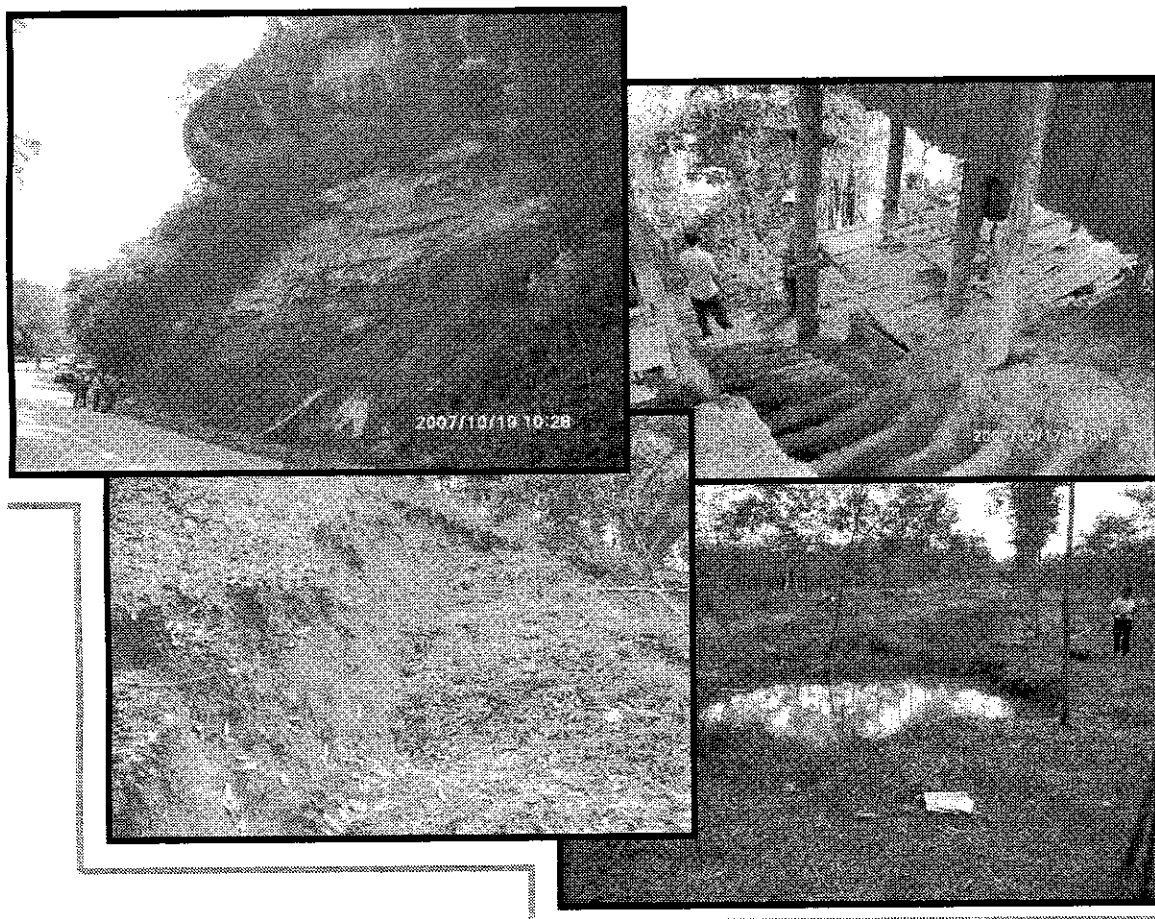
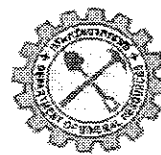
โทร. ๐ ๒๖๒๑ ๙๗๐๑-๐๕

โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๙๗๐๐

สรุปเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย

ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐

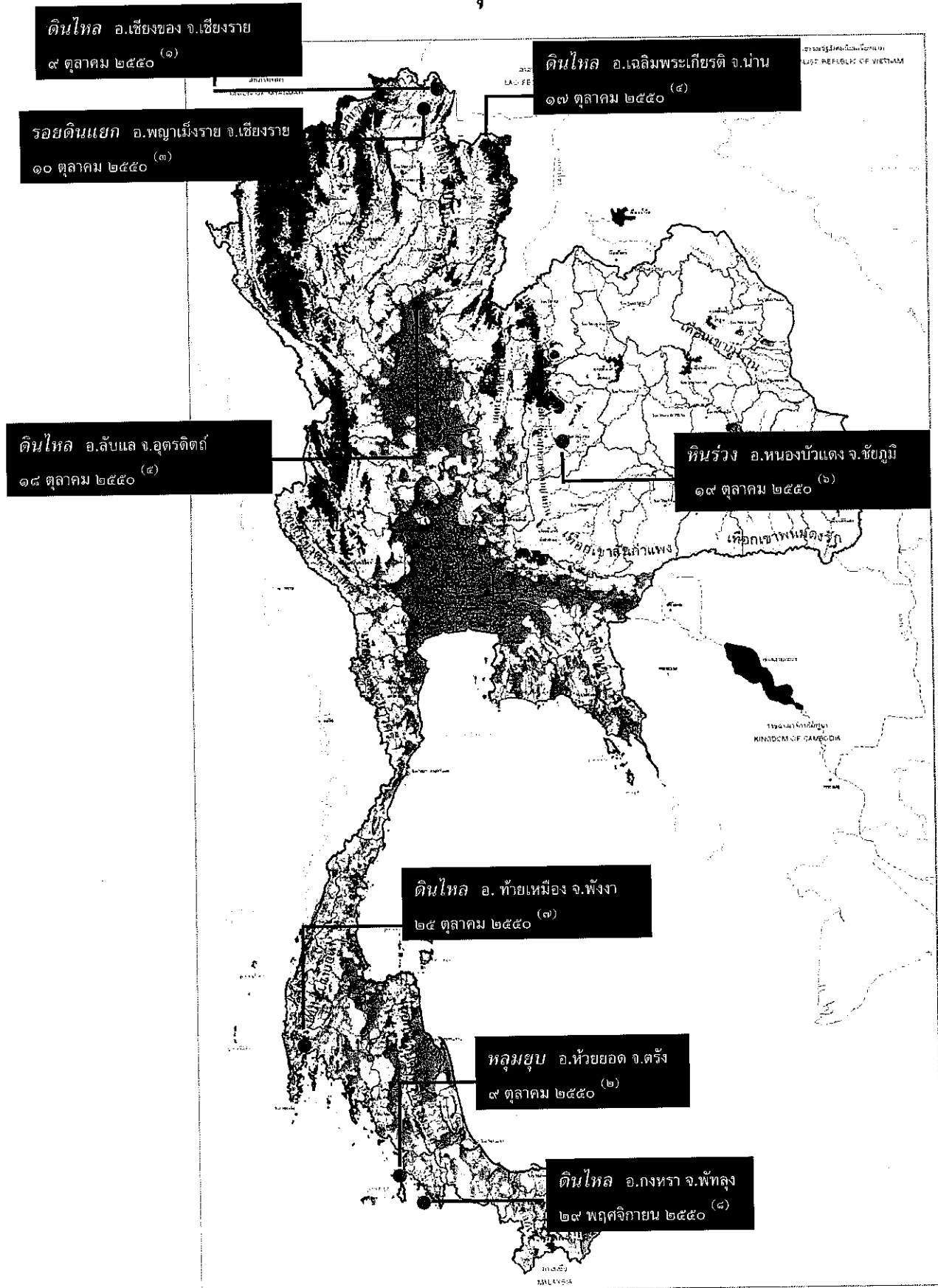
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๑ ๙๗๐๑-๐๕

โทรสาร ๐๒ ๖๒๑ ๙๗๐๐

สรุปเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐

๑.๑ ดินไหล โรงเรียนบ้านสองพี่น้อง ตำบลริมโขง อำเภอเชียงทอง จังหวัดเชียงราย

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

ธรณิพิบัติภัย

พบการไหลของดินลงมาตลอดแนวไหล่เขาที่มีการตัดออกไป ยาว ๓๖ เมตร และไหลลงมาตั้งแต่ยอดที่มีความสูง ๖ เมตร จากพื้นดิน มวลดินที่ไหลลงมาได้ไหลไปปิดทับตัวอาคารเรียนสูงประมาณ ๑-๒ เมตร

ธรณีวิทยาและภูมิประเทศ

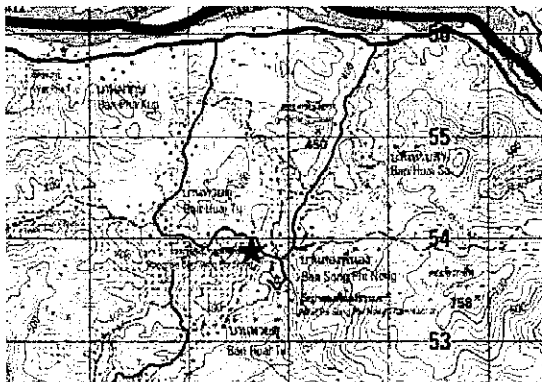
พื้นที่ด้านหลังอาคารเรียนอยู่ติดกับภูเขา ที่มีการตัดไหล่เขาเพื่อปรับปรุงพื้นที่ในการสร้างอาคารเรียน มีความลาดชัน ประมาณ ๔๕-๕๐ องศา สูงประมาณ ๖ เมตร และยาวขนานตามแนวตัวอาคารเรียนประมาณ ๓๖ เมตร ธรณีวิทยาเป็นหินดินดานและหินทรายเนื้อแก้วภูเขาไฟที่มีการผุพังค่อนข้างสูง กลายเป็นชั้นดินหนาตลอดแนวความสูงของลาดดินที่ตัดออกไป

สาเหตุ

เนื่องจากการตัดไหล่เขาออกไปจึงทำให้เกิดการเสียสมดุลของเสถียรภาพของลาดดิน เมื่อฝนตกหนัก น้ำฝนที่ตกลงมาจะทำให้ดินชุ่มและอิ่มตัวไปด้วยน้ำ น้ำหนักน้ำที่เพิ่มเข้าไปในมวลดินเป็นตัวเร่งที่สำคัญให้มวลดินเกิดการเคลื่อนตัวลงมาตามลาดเขา

ข้อเสนอแนะของ ทอ.

ควรปรับปรุงสภาพความลาดชันของลาดดินให้เป็นแบบขั้นบันได ทำการขุดร่องระบายน้ำ พร้อมกับปลูกหญ้าแฝกปกคลุมดินด้านบน และใช้กล่อตาทายใส่หินวางไว้ด้านล่างฐานของลาดดิน

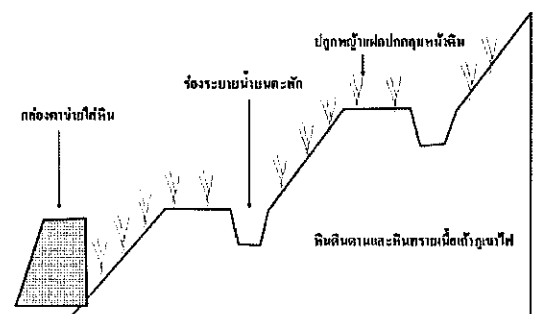
แผนที่ภูมิประเทศแสดงบริเวณที่เกิดเหตุดินไหล

อาคารเรียนโรงเรียนบ้านสองพี่น้อง

ดินไหลหลังอาคารเรียนโรงเรียนบ้านสองพี่น้อง

ภาพจำลองแนวทางการแก้ไขปัญหาดินไหล

๒) กรณีบ้านป่ายาง ตำบลหนองช้างแล่น และบ้านหน้าเขา ตำบลปากแจ่ม อำเภอยะยง จังหวัดตรัง

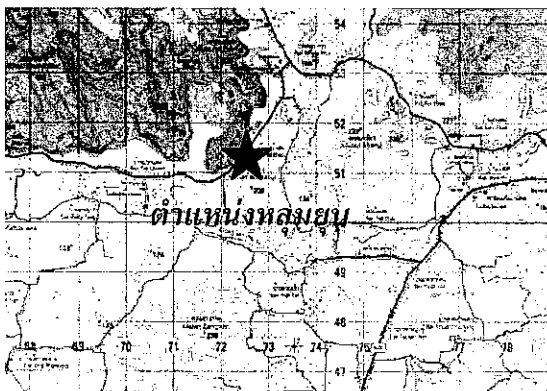
วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่	๙ ตุลาคม ๒๕๕๐
กรณีพิพาท	บ้านป่ายาง หลุมยุบมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๐.๕ เมตร ลึก ๖ เมตร รอบๆ หลุมยุบยังมีรอยปริแตกหรือรอยร้าวของพื้นดิน บ้านหน้าเขา เส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๑ เมตร เป็นโพรงลึกไปทางตะวันตกเฉียงใต้ โพรงมีความลึก ๕ เมตร
กรณีศึกษาและภูมิประเทศ	บ้านป่ายาง เป็นที่ราบปกคลุมไปด้วยสวนยางพารา มีห้วยขี้แรดไหล ผ่านด้านเหนือ และคลองยางวนไหลผ่านทางด้านใต้ มีเขาหินปูนซึ่ง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ อยู่ห่างจากหลุมยุบประมาณ ๗๐๐ เมตร บ้านหน้าเขา สภาพเป็นพื้นที่ลาดลอนคลื่นที่ขึ้นไปด้วยภูเขาหินปูนทั้งสองข้าง พื้นที่ใน บริเวณนี้ส่วนใหญ่ปกคลุมไปด้วยสวนยาง
สาเหตุ	พบว่ามีฝนตกหนักในพื้นที่ที่เกิดเหตุทั้งสองบริเวณ เนื่องจากหินปูนเป็น หินที่มีคุณสมบัติละลายในน้ำที่มีสภาพเป็นกรดได้ เมื่อเวลาผ่านไปทำให้กลายเป็นโพรงหรือทางน้ำใต้ดิน โพรงใต้ดินดังกล่าวจะขยายตัวจน กระทั่งผนังด้านบนบางจนรับน้ำหนักไว้ไม่ไหวจะถล่มหรือยุบตัวลงมา
ข้อเสนอแนะของ ทอ.	เนื่องจากตำแหน่งหลุมยุบอยู่ห่างจากบ้านเรือนประชาชน และอยู่ใน สวนยาง จึงได้แนะนำให้เจ้าของสวนยางล้อมรั้วป้องกันคนและสัตว์ ตกลงไป และถมดินปิดปากหลุม

แผนที่ภูมิประเทศบริเวณบ้านป่ายาง

ภาพแสดงลักษณะหลุมยุบที่บ้านป่ายาง

แผนที่ภูมิประเทศบริเวณบ้านหน้าเขา

ภาพแสดงลักษณะหลุมยุบที่บ้านหน้าเขา

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๙-๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ธรณีพิบัติภัย

พบรอยดินแยกและทรุดตัวของแผ่นดินบนพื้นที่ลาดเขา จำนวน ๒ แนว มีลักษณะคล้ายรูปเกือกม้าทั้งสองแนว ซึ่งแนวแรกมีความยาวตามแนวโค้งประมาณ ๑๑๐ เมตร และทรุดตัวลงจากระดับเดิมประมาณ ๐.๘ เมตร ส่วนแนวที่สองอยู่ถัดจากแนวแรกประมาณ ๓๕ เมตร มีความยาวตามแนวโค้งประมาณ ๘๕ เมตร ทรุดตัวลงจากระดับเดิมประมาณ ๐.๖ เมตร

ธรณีวิทยาและภูมิประเทศ

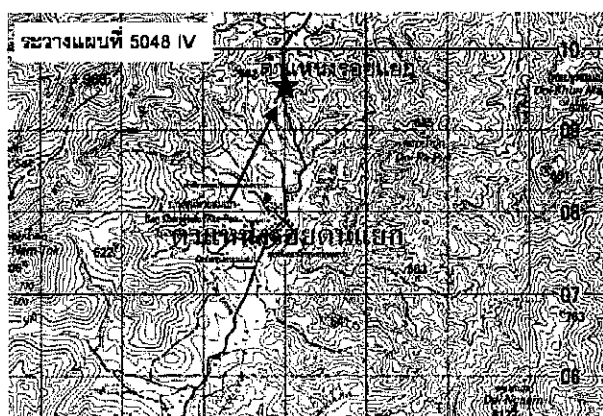
สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่เนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒๕-๓๐ องศา ธรณีวิทยาเป็นหินทรายลักษณะทรายปนดินเหนียวสีน้ำตาลแดง และหินดินดาน มีความหนามากกว่า ๒ เมตร

สาเหตุ

สภาพธรณีวิทยาในพื้นที่เป็นหินดินดานและหินทราย ที่มีการผุพังให้ชั้นดินที่หนามากกว่า ๒ เมตร วางตัวบนลาดเขาที่มีความลาดชันมากกว่า ๒๕ องศา เมื่อเกิดฝนตกหนักในพื้นที่ วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๑๒๖ มม. ทำให้ชั้นดินที่วางตัวบนลาดเขา อิ่มตัวไปด้วยน้ำ จนชั้นดินไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้ จึงเกิดการเคลื่อนตัวลงมาตามความลาดชันของไหล่เขา

ข้อเสนอแนะของ ทธ.

ได้แจ้งให้ผู้นำชุมชนทราบว่าบริเวณที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบดังกล่าวจะเป็นบริเวณแคบๆตามพื้นที่ร่องน้ำห้วยแม่เปา ส่วนพื้นที่ชุมชนบ้านขุนแม่เปาใต้ซึ่งอยู่ห่างจากบริเวณที่เกิดเหตุประมาณ ๒ กม. คาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากลักษณะที่ตั้งของชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนพื้นที่เนิน ที่มีระดับความสูงเหนือระดับท้องน้ำมากกว่า ๑๐ เมตร ซึ่งถือได้ว่าตั้งอยู่บนพื้นที่ปลอดภัย

แผนที่ภูมิประเทศแสดงบริเวณที่เกิดรอยดินแยก

บริเวณที่เกิดรอยดินแยกบนเขา

บรอยดินแยกและดินไหล บ้านห้วยโก้น ตำบลห้วยโก้น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐

กรณีพิบัติภัย

พบรอยดินแยกและดินไหล ๒ บริเวณ ได้แก่ บ้านเรือนประชาชนที่อาศัยอยู่ ๒ ไร่ทางของถนนหมายเลข ๑๐๘๐ ประมาณ ๕๐ หลังคาเรือนและบ้านเรือน อีก ๑๐ หลังคาเรือน ที่ปลูกติดกับไหล่เขาใกล้กับสำนักสงฆ์ห้วยโก้น

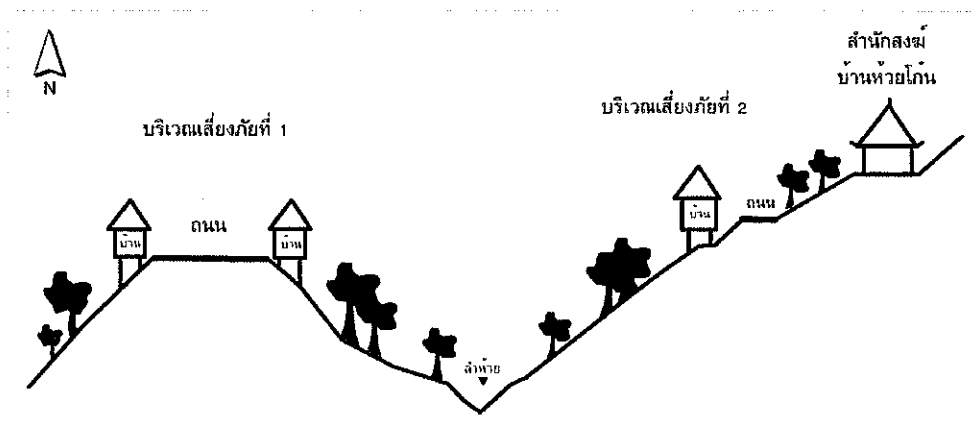
กรณีวิทยาและภูมิประเทศ

ที่ตั้งชุมชนบ้านห้วยโก้นมีถนนหมายเลข ๑๐๘๐ ตัดผ่านและลำห้วย ๒ ลำห้วยไหลผ่านพื้นที่ ชาวบ้านเป็นชาวไทยภูเขาอาศัยอยู่ ๒ ช้างถนน และตลอด ๒ ฝั่งลำห้วย สภาพธรณีวิทยาเป็นหินดินดานและหินทราย ชั้น ตะกอนดินหนามากกว่า ๕ เมตร

สาเหตุ

เนื่องจากการปลูกบ้านอยู่ตามไหล่เขาที่มีความลาดชันสูง (มากกว่า ๖๐ องศา) โดยการตัดหน้าดินออก แล้วนำดินมาถมเพื่อสร้างบ้าน เมื่อฝนตกหนัก ทำให้ชั้นดินที่วางตัวบนลาดเขาเกิดการอิ่มตัวไปด้วยน้ำ จนชั้นดินไม่สามารถ อิ่มน้ำไว้ได้จึงเกิดการแยกตัว และเคลื่อนตัวลงมาตามความลาดชันของภูเขา แรงให้น้ำชุมชนจัดตั้งเวรยามเพื่อคอยระวังเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ในช่วงที่ฝนตกหนักหรือได้รับการแจ้งเตือนจากทางราชการ พร้อมทั้งได้มอบอุปกรณ์วัดน้ำฝนให้กับผู้นำหมู่บ้าน และแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์วัดน้ำฝนเพื่อการเตือนภัยน้ำป่าไหลหลากและดินถล่ม

ข้อเสนอแนะของ ทธ.

ภาพจำลองแสดงบริเวณพื้นที่เกิดเหตุ

แสดงบ้านเรือนที่ตั้งอยู่บนความลาดชันสูง

รอยร้าวที่เสาบ้านเนื่องจากดินมีการเคลื่อนตัว

บริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม โรงเรียนบ้านห้วยไต้ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

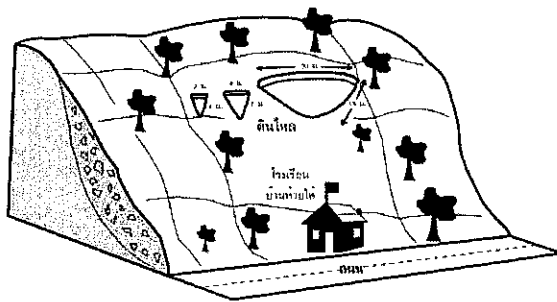
วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

รายละเอียด

เข้าตรวจสอบพื้นที่เพื่อรับรองพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านห้วยไต้ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล (ตำแหน่งพิกัด ๖๐๗๔๐๘ E ๑๙๖๐๐๑๒ N ตามระบบพิกัดฉาก UTM WGS - ๘๔) ที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๒๐ เมตร บริเวณหลังอาคารเรียนอยู่ติดกับภูเขา ซึ่งมีความลาดชันสูง (มากกว่า ๓๐ องศา) ชาวบ้านใช้ประโยชน์พื้นที่ลาดเขาในการทำสวนผลไม้จำพวก กล้วย และลองกอง สภาพธรณีวิทยาเป็นหินภูเขาไฟชนิดหินแอนดีไซต์ และ หินตะกอนชนิดหินโคลน ซึ่งผุพังให้ชั้นดินหนา
๒. พื้นที่บนภูเขาหลังอาคารเรียนเคยเกิดดินไหล เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓ แห่งที่ระดับความสูงใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ ๖๐ เมตร จากระดับพื้นดิน หากเกิดฝนตกหนักในพื้นที่ อาจทำให้เกิดดินไหลจากภูเขาลงมาและสร้างความเสียหายแก่อาคารเรียนได้

ภาพจำลองพื้นที่เกิดเหตุ

ภาพจำลองบริเวณโรงเรียนบ้านห้วยไต้

บริเวณที่ตั้งโรงเรียนบ้านห้วยไต้

รอยดินไหลบนเขาบริเวณหลังโรงเรียนบ้านห้วยไต้

รอยดินไหลบนเขาบริเวณหลังโรงเรียนบ้านห้วยไต้

รายงานการเทือกเขาภูแล่นคา ตำบลกุดชุมแสง อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

กรณีพิบัติภัย

เกิดหินร่วงบนถนนเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๑๕๙ สายชัยภูมิ-หนองบัวแดง ระหว่างช่วง กม.ที่ ๒๗+๓๐๐-๒๗+๔๐๐ บริเวณวัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาเกิ้ง) พบบริเวณที่เกิดหินร่วงจำนวน ๖ แห่ง

ธรณีวิทยาและภูมิประเทศ

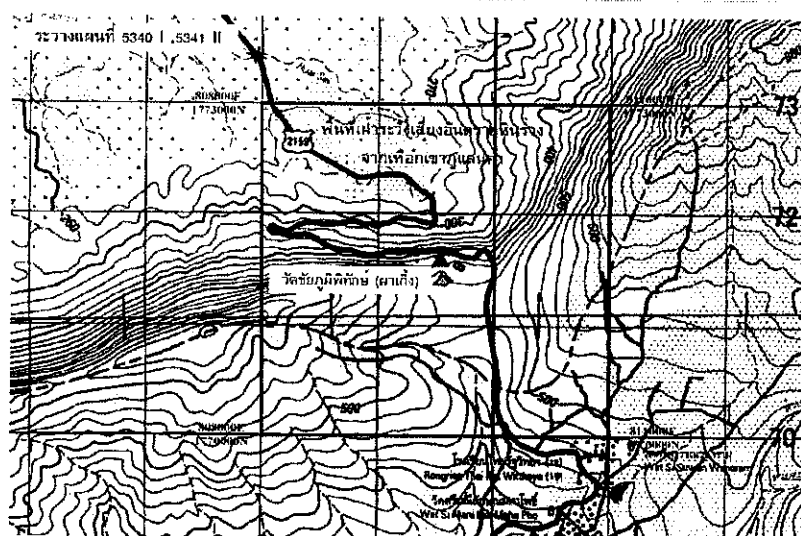
เทือกเขาภูแล่นคาตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูแล่นคา สภาพพื้นที่เป็นป่าโปร่ง และเป็นที่ตั้งของวัดชัยภูมิพิทักษ์หรือวัดผาเกิ้ง มีทางหลวงหมายเลข ๒๑๕๙ สายชัยภูมิ-หนองบัวแดง ตัดผ่านพื้นที่ โดยข้างทางเป็นไหล่เขาสูงชัน ธรณีวิทยาประกอบด้วยชั้นหินทรายวางตัวอยู่บนชั้นหินโคลน โดยมีทิศทางการวางตัวในแนวตะวันตก-ตะวันออกและเฉียงตัวไปทางใต้ มีแนวแตกทางด้านขนานกับทิศทางการวางตัวของหิน เทือกเขาในบริเวณที่สำรวจมีความลาดชันสูง (๖๐ – ๗๐ องศา)

สาเหตุ

เนื่องจากมีฝนตกหนักในพื้นที่ วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๕๓ มม. โดยน้ำฝนที่ซึมลงไปในรอยแตกของหินทำให้เกิดแรงดันน้ำส่วนเกินขึ้น ดันให้หินเกิดการเคลื่อนตัวลงมาตามแนวรอยแตก นอกจากนี้ พบว่ายังมีตัวกระตุ้นทำให้เกิดหินร่วงได้เร็วขึ้น ได้แก่ รากของต้นไม้ขนาดใหญ่แทรกต้นเข้าไปในรอยแตกของหิน และการสั่นสะเทือนเนื่องจากการสัญจรผ่านไปมาของรถยนต์ ทำให้รอยแตกขยายตัวและร่วงลงมา

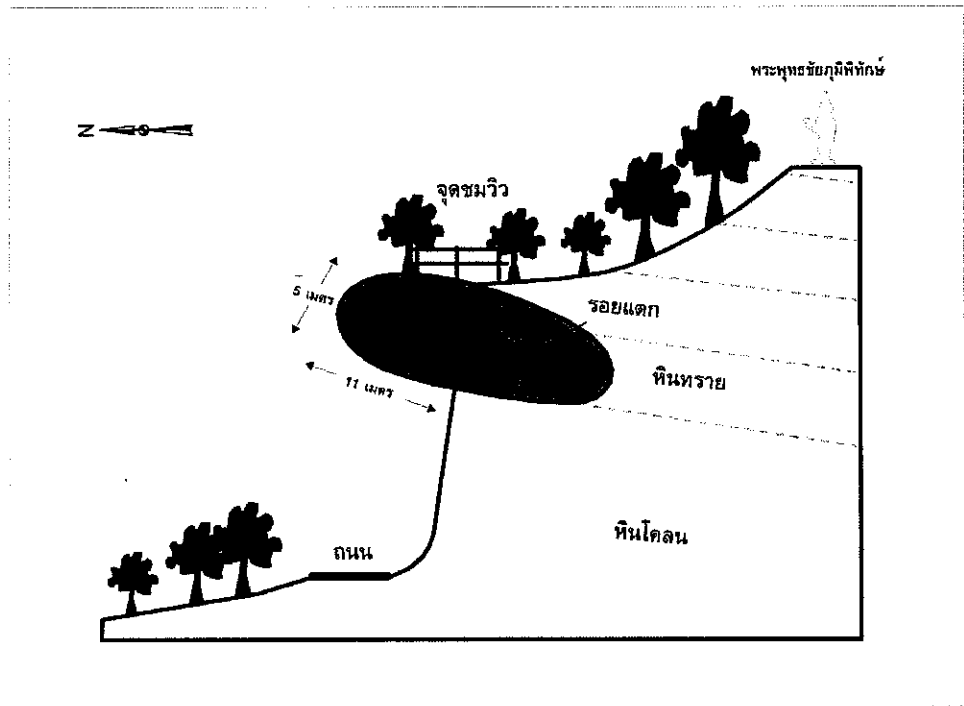
ข้อเสนอแนะของ ทอ.

- ให้ตัดต้นไม้ในพื้นที่ไหล่เขาข้างทาง เฉพาะที่เป็นหินโผล่ เพื่อป้องกันการซอนไชของรากไม้เข้าไปในรอยแตกของหิน
- ให้ทำการเคลื่อนย้ายหินที่มีแนวโน้มจะร่วงลงมา
- หากปริมาณน้ำฝนหรือฝนสะสม มากกว่า ๑๐๐ มม. ให้เฝ้าระวังสถานการณ์และแจ้งเตือนประชาชนที่สัญจรไปมาให้ระมัดระวังหินร่วง

แผนที่ภูมิประเทศแสดงบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหินร่วง

ภาพจำลองพื้นที่เกิดเหตุบริเวณวัดชัยภูมิพิทักษ์หรือวัดผาเก็ง

บริเวณวัดชัยภูมิพิทักษ์หรือวัดผาเก็ง

แสดงหินที่ร่วงลงมาจากผาข้างถนน

รอยแตกด้านข้างของหินลอยที่ยื่นออกมา

รากไม้ที่ซ่อนไขเข้าไปในรอยแตกของหิน

ดินไหลบนถนนสายลำภู – ปลายวา ตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง จังหวัดพังงา

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่	๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๐
กรณีพิบัติภัย	บริเวณไหล่เขาข้างถนน พบดินไหลลงมาบนถนน มีขนาดความยาวขนานตามแนวถนน ประมาณ ๔๕ เมตร สูงประมาณ ๓๐ เมตร
ธรณีวิทยาและภูมิประเทศ	สภาพธรณีวิทยาเป็นหินแกรนิตผุพังให้ชั้นดินหนามากกว่า ๒ เมตร บริเวณที่เกิดรอยดินไหลเป็นพื้นที่ ไหล่เขาข้างทาง เส้นทางลำภู- ปลายวาที่มีการตัดไหล่เขาสร้างทางความลาดชันมากกว่า ๔๐ องศา
สาเหตุ	เนื่องจากสภาพธรณีวิทยาในพื้นที่เป็นหินแกรนิต ที่มีการผุพังให้ชั้นดินที่หนา และบริเวณฐานด้านล่างของเชิงเขา มีการตัดไหล่เขาเพื่อทำถนน เมื่อมีฝนตกหนักลงมาในพื้นที่ ปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักในพื้นที่ทำให้ชั้นดินที่วางตัวบนลาดเขาเกิดการอิ่มตัวไปด้วยน้ำ จนชั้นดินไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้จึงเกิดการเคลื่อนตัวและไหลลงมาตามลาดชันของไหล่เขา เกิดเป็นดินไหลปรากฏขึ้น
ข้อเสนอแนะของ ทธ.	ทำการป้องกันทางโครงสร้างทางวิศวกรรม โดยการใช้กล่องตาข่ายใส่หินป้องกันดินไหลลงมา ควบคู่กับการปรับสภาพความลาดชันของลาดดินแบบขั้นบันไดและปลูกหญ้าแฝกปกคลุมดิน หรือการทำร่องระบายน้ำบริเวณด้านบนลาดดินเพื่อไม่ให้น้ำไหลลงไปในรอยแยก

	
แสดงบริเวณที่เกิดดินไหล	ตัวอย่างแนวทางในการป้องกันดินไหลข้างทาง โดยการใช้กล่องตาข่ายใส่หินป้องกันดินไหลพร้อมกับการ ปลูกหญ้าแฝกคลุมดิน

กรณีศึกษากรณีน้ำตกน้ำน้อย หมู่ที่ ๑ บ้านโคกไทร ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง

วันที่เข้าตรวจสอบพื้นที่

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ธรณิพิบัติภัย

เป็นลักษณะรอยดินไหลทรงระฆังคว่ำ ฐานมีความกว้างประมาณ ๓๐ เมตร ส่วนบนมีความกว้างประมาณ ๔ - ๕ เมตร สูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ เมตร ความลาดชันประมาณ ๔๐ องศา

ธรณิวิทยาและภูมิประเทศ

สภาพธรณิวิทยาเป็นหินแกรนิตเนื้อหยาบ มีสายแร่ควอตซ์หนา ประมาณ ๑๐ เซนติเมตร แทรกตัดเป็นช่วงๆ บริเวณที่ถูกสายแร่ควอตซ์ตัดเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีทำให้หินแกรนิตผุพังให้ชั้นดินทรายร่วนหนาประมาณ ๑ - ๒ เมตร สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา บริเวณลานจอดรถน้ำตกน้ำน้อย

สาเหตุ

เนื่องจากสภาพธรณิวิทยาเป็นหินแกรนิตที่ถูกสายแร่ควอตซ์ตัดแทรกตัดทำให้เกิดการผุพังให้ชั้นดินทรายร่วนหนา เมื่อฝนตกติดต่อกันหลายวัน มีปริมาณน้ำฝนสะสมรวมมากกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตรและในวันเกิดเหตุมีฝนตกปริมาณ ๖๐ มิลลิเมตร ทำให้ชั้นดินที่อยู่บนลาดเขาอึดตัวไปด้วยน้ำเมื่อดินอึดตัวไปด้วยน้ำมากขึ้นจนชั้นดินไม่สามารถอึดน้ำไว้ได้จึงเกิดการเคลื่อนตัวและไหลลงไปตามแนวที่มีการผุพัง

ข้อเสนอแนะของ ทธ.

- ให้น้ำเมล็ดของไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้หลุมพอง ไม้ตะเคียน ที่มีรากแก้วยาวมากพอที่จะแทรกเข้าไปยึดในชั้นหินได้และมีรากแขนงที่สามารถซอนไขลงไปในชั้นหินได้ปลูกในพื้นที่
- ให้มีการจัดเวรยามเฝ้าระวังเมื่อวัดปริมาณน้ำฝนได้มากกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร

แสดงบริเวณที่เกิดดินไหลและต้นไม้เนื้ออ่อน(ล้ม) ไหลลงไปในห้วย

